

INTERVENCIÓ DE PASQUAL MARAGALL
Sopar amb professionals i quadres d'empresa
15 d'octubre de 2003

Agraïments:

Als que m'han precedit: Helena Guardans i a Empresaris pel Canvi, a Manuel Campo Vidal i a Antoni Castells, que ha fet una radiografia sintètica, precisa i entenedora del que avui ens preocupa de l'economia catalana i, més enllà de l'economia, del que avui ens inquieta a la nostra societat.

Gràcies també a totes les persones que han ajudat a organitzar aquest acte. Sé que hi ha gent que fa mesos que hi estan dedicat hores, temps i recursos. Ha valgut la pena.

Avui sou aquí les persones que fan rutllar les empreses, directius, tècnics, professionals. Des de la pròpia empresa o des de l'ampli sector dels serveis a les empreses.

Si la competitivitat de l'economia depèn de la de les seves empreses, la bona marxa de les empreses depèn en bona part de les persones que esteu avui aquí.

Em consta que, malgrat l'amplitud de la sala, hem hagut de deixar fóra moltes altres persones, que volien venir i no ha pogut ser.

Moltes gràcies, doncs, a tots els que sou aquí i moltes gràcies i mil excuses als que no han pogut ser-hi.

La necessitat del Canvi

Avui ens trobem ja a menys de 5 setmanes de les eleccions. A 5 setmanes del Canvi. Falta només una lluna.

Avui vull insistir davant vostre en una idea, que molt sintèticament, resumiria així:

Catalunya necessita una estratègia econòmica que ara no té, i un govern que lideri aquesta estratègia.

I estic més convençut que mai del que proposem, de la Catalunya que imaginem, i de la possibilitat de fer real aquest projecte.

Un projecte que ens necessitarà a tots, perquè caldrà aplegar esforços, dur a terme una àmplia concertació social i institucional per recuperar la confiança, l'empenta d'aquest país.

L'esperit d'aquesta convocatòria d'avui, el de la col·laboració i complicitat de fons entre el sector públic i el privat, serà un dels trets distintius del nostre tarannà si el poble de Catalunya ens dóna la seva confiança el proper 16 de novembre.

El govern de Catalunya i el lideratge d'Espanya

Tenim un govern que es limita a "anar fent", desconnectat de la Catalunya real, sobreimposat i muntat a sobre d'aquesta Catalunya real.

Un govern que tanca els ulls i busca excuses davant la pèrdua de pes econòmic i d'influència de Catalunya a Espanya,

Un govern que no assumeix la seva responsabilitat en la marxa actual del país.

El govern de Catalunya ha viscut massa anys d'esquena a la realitat plural que és avui Espanya.

No ha sabut aprofitar les grans oportunitats per ser una part molt important d'un gran país europeu que avui és una potència econòmica, política i cultural.

El govern de CiU no ha ofert pràcticament res a Espanya, ni ha pogut obtenir res del que prometia fa 4 anys: No tenim ni més poder ni més diners. Era una estratègia equivocada. CiU es va equivocar d'aliats. I ho hem hagut de pagar tots.

L'actitud de Pujol s'assembla a la d'Ortega. Amb una diferència: "conllevarse" des d'Espanya vol dir manar. Des de Catalunya vol dir que et manin.

Catalunya ha de deixar de veure i viure el seu encaix a Espanya com una nosa, com un mal inevitable.

Catalunya ha d'aspirar a estar en el pont de comandament de l'economia espanyola. Aquesta ha de ser la nostra ambició.

Catalunya ha d'aspirar a la bicapitalitat econòmica i a liderar el conjunt espanyol.

I no fer cas de Rato quan confon símptomes i causes. I no oblidem que Rato i Mas -el seu deixeble- van estar a punt de desestabilitzar la Caixa.

Aquest lideratge s'ha de basar en la nostra capacitat d'innovació, en la nostra capacitat de proposta, d'arrossegar, d'actuar de locomotora, i en lligar una euroregió econòmica de talla convincent.

A Catalunya avui li falta visió i li falta ambició, perquè ens falta projecte, perquè d'ençà d'uns anys ens hem quedat sense un projecte col·lectiu potent que dibuixi l'horitzó on volem arribar.

No és l'abandó de l'aliança amb el Govern del PP una confessió de culpa?

Per això és necessari un canvi.

El pitjor que pot passar, el veritable risc és continuar instal·lats en aquesta actitud de queixa permanent, de reclamació.

Conformats, això sí, amb una situació confortable. Perquè en general s'afirma que vivim bé. Perquè la conjuntura econòmica encara ens és favorable.

Però aquesta comoditat amaga un suau declivi, poc perceptible. Però que ens fa retrocedir i perdre posicions de forma no tant suau. I els llums d'alarma s'encenen.

En els darrers 7 anys hem crescut 8 punts menys que les regions més dinàmiques d'Espanya: Madrid i València. I gairebé 4 punts menys que la mitjana de creixement espanyola. Això no havia passat mai en la història recent.

Aquest fet ens ha de fer reflexionar. No ens podem permetre uns altres 7 anys com aquests. Hem de reaccionar. 7 anys més i ens passaran al davant.

Hem de canviar.

Un canvi necessari per a capgirar la situació de l'economia catalana.

I quin canvi necessita l'economia catalana?

Estem massa centrats en un model de costos baixos, temporalitat i precarietat i produccions de poc valor afegit.

Catalunya no pot continuar per aquest camí. Hem d'apostar per un nou model de valor afegit més elevat. **Hem d'apostar per la productivitat.**

Si volem ser competitius, haurem d'augmentar la productivitat, i només l'augmentarem si apostem decididament per les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

El grau d'implantació de la Societat de la Informació i el Coneixement (SIC) a Catalunya, molt insatisfactori encara, és una demostració de la distància entre les possibilitats del país i de la realitat actual.

L'actual Govern de la Generalitat no ha entès el repte i, per tant, no l'ha preparat dins la pròpia Administració (fins i tot ha emprès estratègies clarament equivocades venent o desmuntant els centres d'informàtica i telecomunicacions) ni ha estimulat la societat a fer-ho. També en això els ajuntaments han estat més decidits, més arriscats i més valents. Sort d'això!

Va ser l'Ajuntament de Barcelona qui va llençar el cable, qui va crear l'empresa de capital risc Catalana d'Iniciatives, qui va fer les anelles de serveis sota les Rondes, qui ha llençat el districte 22@. I sort n'hem tingut de tot això!

Nosaltres entenem que el repte implica que **cal augmentar la inversió en coneixement per promoure una economia de major valor afegit.**

I aquesta inversió ha de tenir com a característica la transversalitat, s'ha de produir en tots els sectors econòmics, i especialment en els que constitueixen el gruix de la nostra activitat productiva.

D'ací el nostre compromís per **situar el nostre país en un lloc capdavanter en la Societat de la Informació i el Coneixement** que vam presentar ja fa uns mesos tres mesos i que vam contrastar fa dues setmanes amb els representants del sector.

**Catalunya ha d'assolir en l'economia del coneixement el paper que va tenir durant la revolució industrial:
Ser al capdavant de l'economia espanyola i en una posició destacada entre les regions més avançades d'Europa.**

Partim d'una realitat social robusta. **Vagi per endavant la meva confiança en la nostra economia.**

En la seva vitalitat, en la seva capacitat emprenedora. En la competitivitat demostrada del nostre teixit empresarial, en l'actiu que significa la seva obertura a l'exterior.

Ens cal un canvi.

- Un canvi que ens faci sortir dels últims llocs que ocupem en l'esforç en R + D, en recerca i desenvolupament.

Estem instal·lats des de fa una dècada en la meitat de l'esforç que fan els nostres principals competidors, i en un terç del de les zones més dinàmiques.

Aspirem a doblar aquest pobre 1% de despesa en R+D sobre el PIB que ens col·loca avui a la cua d'Europa.

- Un canvi per superar el dèficit de formació de la nostra població activa

Des de la Generalitat no s'ha impulsat un veritable model de formació professional, ocupacional o continuada. (Més aviat els exemples negatius estan en la ment de tothom. No és això el que necessitava el nostre sector productiu).

- Un canvi necessari per disposar, per fi, d'un projecte infraestructural potent per Catalunya.**
- Per superar l'etapa actual, amb un govern que no ha previst el seu posicionament estratègic ni ha solventat la necessària connectivitat interna.

No tenim ni l'AVE que els socialistes van fer en 4 anys (del 88 al 92), i que ara n'ha trigat 11 a no arribar a Lleida a 300 per hora;

Ni tenim un autèntic eix transversal ben concebut i gestionat.

L'Euroregió i l'Espanya no radial

Per competir, per tornar a fer de Catalunya una regió econòmica de primer ordre, **necessitem dimensió**.

Per tenir pes real en el món globalitzat necessitem estar situats en una regió més àmplia i tenir-hi un paper estratègic.

Catalunya no pot seguir avançant d'esquena a Espanya i als seus veïns.

Per aquesta raó i no per cap altra volem impulsar l'Euroregió Pirineus-Mediterrània. I no ara. Ja la vam començar a fer realitat amb el C-6 de les ciutats, fossin socialistes o populars.

Aquesta regió que s'estén des de Montpeller i Toulouse fins a València, Saragossa i Palma de Mallorca, agrupant les regions franceses del Languedoc-Rosselló i el Midi, i les comunitats autònomes de l'Aragó, València i Balears, es pot convertir en peça clau del desenvolupament futur de Catalunya. I no només de Catalunya. De tot el conjunt.

Només la mala fe i la miopia juntes poden dur a José Maria Aznar i els seus portaveus a manipular una proposta sensata com aquesta.

L'Euroregió Pirineus-Mediterrània és un projecte potent i ambiciós. Una estratègia pròpia de les regions tranfrontereres de tota Europa. Un projecte que va en la direcció del futur d'Europa.

L'Euroregió és l'Eix estratègic medul·lar per al progrés econòmic, infraestructural, però també universitari, de recerca, cultural i social d'una regió de 17 milions d'habitants.

Una regió que representa el 17% de la població dels dos estats, el 14% del PIB i el 18% de l'ocupació.

Un instrument necessari per a dotar-nos de massa crítica per a desenvolupar els nostres propis projectes.

Projectes que van des d'establir un pol universitari de referència en el sud d'Europa, fins a l'aeroport transoceànic o les infraestructures culturals.

Un instrument necessari per competir amb les millors regions d'Europa.

Un horitzó per a que Catalunya recuperi el lideratge i la força motora que ha perdut en els darrers anys.

El desenvolupament d'aquesta Euroregió serà el primer pas per construir una Espanya no radial.

Una Espanya pensada i dibuixada amb criteris diferents, basada en els eixos de desenvolupament econòmic: l'eix del mediterrani, l'eix de l'Ebre i l'eix cantàbric.

Espanya no es pot construir basant-se exclusivament en la força del centre. Aquesta seria una Espanya desequilibrada, una Espanya que perdria energies pel camí.

Catalunya no serà forta a Europa si no és capaç de tornar-se a situar al capdavant d'Espanya, i si no és capaç alhora d'articular estratègies per treballar conjuntament amb els seus veïns.

Però abans d'articular aquesta estratègia portes enfora, Catalunya ha de canviar de portes endins.

Catalunya ha de saber mobilitzar totes les seves energies, no desapropiar cap talent, confiar en la seva gent.

La Catalunya que vull ha d'esdevenir la pàtria dels emprenedors.

Dels emprenedors econòmics, però també dels emprenedors socials. Dels que innoven i emprenen en el sector públic, com han sabut fer moltes ciutats del nostre país.

La pàtria dels que tenen un projecte i s'esmercen en realitzar-lo.

La pàtria dels que arrisquen. Encara que en aquest país es fa difícil. El cost d'oportunitat de no guanyar és molt alt. El fracàs és mal vist. No existeixen instruments financers, ni estímuls per al risc i ens falten encara anys de formació emprenedora.

Però és el signe dels temps.

I aquesta pàtria dels emprenedors ha **d'invertir necessàriament en capital humà.**

Jo em comprometo a fer un govern que empenyi, **que posi les condicions necessàries per progressar, per progressar bé, per progressar tots. Per progressar bé, tots i reduir els desequilibris.**

I per aconseguir això, a més de l'empenta i la decisió del govern, vosaltres us hi heu de comprometre.

Us heu de comprometre també a fer avançar l'economia catalana, a aconseguir que les empreses guanyin dimensió i que Catalunya torni a situar-se a l'avantguarda d'Espanya.

Progressar tots: Les polítiques de cohesió

Afortunadament Catalunya és un país cohesionat. Però el reconeixement que faig –que ens hem de fer tots per haver sabut mantenir aquesta cohesió– no ens ha d'amagar els riscos que avui es presenten i que hem de superar.

El suau declivi que em preocupa en els aspectes econòmics, em preocupa tan o més en els aspectes socials.

Perquè avui correm el risc de perdre peu també en els aspectes socials, degut bàsicament a la pobresa de les polítiques socials que ha desenvolupat l'actual govern.

Perquè la despesa social a Catalunya està també a la cua d'Europa.

La despesa social està per sota de la mitjana espanyola i 10 punts per sota de la mitjana de la UE.

Hem convergit amb Europa en termes de renda, i ens en felicitem, però no en termes de benestar. Més aviat ens allunyem.

La macroeconomia va bé i els preus del sòl pugen, però la microeconomia no va tant bé, almenys per al 50% de la gent.

El Canvi voldrà dir Escola Digna, Barris Segurs i Habitatge Accessible

Canvi significarà, doncs, també, un gran esforç en polítiques socials. Per recuperar l'endarreriment que hem acumulat.

- Per fer l'escola de qualitat que avui necessitem.
- Per recuperar els dèficits de formació que comprometen el futur, per dotar-nos de l'escola infantil que permeti la igualtat d'oportunitats i l'increment de la taxa d'activitat, sobretot femenina.

(La despesa pública en educació era, l'any 2002, a Catalunya del 2,73% del PIB, la mitjana de l'Estat del 4,3% i la de la UE del 5,5%).

- Per posar en el mercat els habitatges a preu assequible i habitatges de lloguer que no s'han fet.

(Dediquem el 0,2% del PIB a habitatge social, la mitjana de la Unió era del 0,6%).

- Per actuar de forma integral en els barris que poden presentar problemes, o que ja els presenten.

I encara:

- Per incrementar les minses ajudes a la família amb caràcter universal i multiplicar els serveis a la seva disposició: per als infants, la gent gran, les persones amb dependència.

(Dediquem el 0,4% del PIB front al 2,2% de mitjana de la UE).

- Per proporcionar una atenció sanitària més humanitzada i eficient. (En sanitat presentem la despesa més baixa de la Unió Europea. Aquí representa el 4,9% del PIB, a la Unió el 7,1%).

No vull acabar sense dir-vos que som a temps de reaccionar.

Hem perdut 4 anys, potser 8 anys, o potser 10 fins i tot.

Tots som conscients de fins a quin punt les coses estan canviant els darrers anys: els centres de decisió s'estan desplaçant, les empreses multinacionals s'instal·len preferentment en centres molt competitius, és molt difícil mantenir la quota de mercat en empreses de serveis avançats i noves tecnologies, sovint els nostres joves han de cercar fora de Catalunya noves oportunitats professionals.

En aquest nou context Catalunya ha de definir la nova estratègia i ho ha de fer amb ambició. Hem de tenir una nova ambició per Catalunya, dibuixar quin és l'horitzó que volem assolir, i definir una estratègia per arribar-hi.

Això és el que he intentat traslladar-vos avui.

Som a temps de reaccionar. Catalunya compta amb grans actius. Aquests darrers anys hem tingut un govern que no ha sabut treure partit dels actius de Catalunya, en part per desconeixement, però sobretot perquè li manca ambició i projecte de futur, perquè actúa per inèrcia, d'esma, sense altre projecte que el de sobreviure.

Artur Mas i el seu equip no tenen una idea clara de la Catalunya que volen. Simplement volen durar. I aquest és el principal risc que té avui Catalunya: el d'un continuisme basat en la renovació de cares d'un projecte esgotat, acabat. En termes econòmics: completament amortitzat.

Finalment ha arribat l'hora del canvi. Només falta una lluna.

Catalunya necessita un canvi de govern. I el tindrà. Un canvi de persones, un canvi de projecte i un canvi de mentalitat. Per higiene democràtica, sí. Però sobretot per viure millor.

En un país més just, més avançat, més autònom, amb menys deliris de fugir d'on som, més 'terre à terre', més confiat, més atrevit en el terreny que compta, que és el de l'economia, el de les infraestructures i el dels serveis públics. Un país amb millors escoles, amb més cohesió, amb més ocupació, amb més ambició col·lectiva.

Una gran empresa com aquesta necessita de l'empenta i les energies de tota la societat catalana.

I necessita molt especialment de la implicació de la gent més preparada, més creativa, més innovadora, més crítica en els afers públics. Amb vosaltres!

Amigues i amics: Estic convençut que compartiu moltes de les idees, les preocupacions i les esperances que acabo d'exposar-vos:

Sabem que la Catalunya que tenim no és la que podríem tenir. Però la que volem és a tocar de dits.

Compto amb tots vosaltres per a fer-la possible

Moltes gràcies.